

Nepriklausoma

LITHUANIAN
NATIONAL
M. MAZUR
BIBLIOTHECA

Lietuva

This paper was mailed
Thursday, January 18, 1990.

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 3 (50-tieji metai) 1990 m. • SAUSIO - JANUARY 18 d. • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • 50 c.

ISTORINĖ SAVAITĖ LIETUVOJE

h.n.

Thousands in Lithuania rally for independence

Up to 30,000 rally in Vilnius yesterday, backing Lithuanian independence the day before a visit by Soviet President Mikhail Gorbachev.

TOKIŲ VAIZDĄ ATSPAUSDINO MONTREALIO DIENRAŠTIS "THE GAZETTE" Š.M. SAUSIO MĖN. 11 D. PIRMAME PUSLAPYJE.

Š.m. sausio mėn. 11, 12 ir 13 dienomis pasaulio akys buvo nukreiptos į Lietuvą. Gorbachio vizito proga į Vilnių atvyko tiek užsienio žinių agentūrų reporterių, kiek jų niekad Lietuvos sostinė nėra mačiusi. Apie Lietuvą sausio mėnesio antrąją savaitę kalbėjo ir rašė visų kontinentų spaudo, radijas ir televizija. Pirmą kartą nuo pirmosios bolševikinės okupacijos 1940 m. birželio 15 d. tiek daug informacijos paskelbta apie Lietuvą ir Pabaltijį. Ir didžioji dauguma tos informacijos buvo objektyvi ir visapusiška. Lietuvos vardą kartoję žmonės, kurie arba niekada, arba labai retai, jį girdėdavo; net ir tie, kurie iki šiol Lietuvos, Latvijos ir Estijos neradavo žemėlapiuose.

Maskva ir Kremlius pasiryžo Lietuvą sutvarkyti: gražinti ją į "tikrą kelią". Tankais to įvykdyti nesiryžo net ir diktatūrinio kumščio šalininkai, nes jie ir gorbachiovininkai gerai suprato, kad toks pasielgimas būtų tikra politinė savizudybė. Perestroika ir glasnost pasirodė esą tikrai įprastiniai komunistinės propagandos burbulai, kuriais tebuvo apgaudinėjamas Vakarų pasaulis.

Vieton tankų, Gorbachio, as, pirma atsiuntęs Lietu-

von būrelį politbiuro narių paruošti dirvą, atvyko ir pats. Jau dieną prieš tai, keliasdešimt tūkstančių lietuvių Vilniuje parodė Maskvai ir pasauliui, ko nori ir ką mano Lietuva. NEPRIKLAUSOMYBĖ LIETUVAI! LAISVĖ LIETUVAI! UŽ MŪSŲ IR JŪSŲ LAISVĘ! FREEDOM FOR BALTIC STATES! GORBACHEV, GO HOME WITH RED ARMY! LIETUVA -TAIP, GORBAČIOV'AS - NE! - tai tikrai keli plakatų užrašai, kurių matėsi šimtai, parašyti lietuviškai, angliškai ir rusiškai. Rusiškai, kad - kaip pasisakė vienas sąjūdininkų - suprastų pats Gorbachio'as ir jo rusai palydovai.

Gorbachio'ui vos koja palietus Vilniaus ir Lietuvos žemę, buvo aišku ko nori Lietuva. Pirmosios diskusijos prie Lenino paminklo kaip rašo pasaulio spaudo, nustebino ir net pritrenkė Gorbachio'ą: jam aiškiai ir tiesiai buvo pasakyta, kad Lietuva nori gyventi laisva ir nepriklausoma. Ir visi tolimesni Gorbachio'o aiškinimai, išpėjėjimai, ištikinėjimai, gąsdinimai ir net grasinimai nieko neatšiekė kalbant su eiliniaisiais fabriku darbininkais, rašytojais, mokslininkais ir akademikais, demonstracijų dalyviais, ūkininkais ir Lietuvos sąjūdžio atstovais,

ir Lietuvos komunistų partijos vadovais, kurie tik prieš keliolika dienų buvo didžiule dauguma nubalsavę atsiskirti nuo visasąjunginės Maskvos partijos ir įsteigti Lietuvos Komunistų partiją, kurios tikslas yra siekti Lietuvos nepriklausomybės.

Dar nepasibaigus vizitui, visiems buvo aišku, kad Lietuva neišsigando ir savo valios nepakeitė: Lietuvos tikslas yra laisvės ir nepriklausomybės gražinimas, kurių Lietuva neteko po Stalino-Hitlerio suokalbčio. Neteko ne savo valia, kaip iki šiol melavo Kremliaus propagandistai, bet užėmus Stalino okupacinei armijai. Toji armija dar ir šiandien šeimininkauja Pabaltijyje.

Buvo skelbta, kad Gorbachio'as aplankys keliolika Lietuvos miestų, bet antrąją vizito dieną buvo paskelbta, kad bus aplankytas dar tikrai šiaulių miestas. Labai aišku kodėl. Antrąją vizito dieną buvo paskelbta, kad bus aplankytas trečdalis milijono (virš 300,000, kaip praneša Vilniaus ir pasaulinės žinių agentūros) lietuvių Katedros aikštėje. Matėsi tūkstančiai trispalvių vėliavų ir plakatų, minia vienu balsu skandavo LIE-TU-VA, LIE-TU-VA... ir LAISVĖS LIETUVAI... ir

SAJŪDIS ... ir dainavo patriotines dainas, ir Lietuvos himną. Skambėjo visų Vilniaus bažnyčių varpai. Viso to negalėjo negirdėti atvykėliai iš Kremliaus ir pats Gorbachio'as, kuris buvo pakviestas, bet atsiskė atvykti aikštėn ir kalbėti susirinkusiems. Suprantama kodėl. Sausio 11 d. Gorbachio'ui tik atvykus Lietuvon, 5 val. p.p. skambino visos Lietuvos šventovių varpai ir buvo laikomos pamaldos už Lietuvą visose Lietuvos bažnyčiose. Tą pačią dieną, 7 val. v. išeivijos lietuviai, susirinkę prie savo šventovių, išklausė aukojamas šventas Mišias už Lietuvą ir parodė, kad visi lietuviai, kurie nepardevė ir neišdavė Lietuvos, vieningai siekia to paties tikslo, kaip šiandieninė Lietuva - laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.

Montrealyje ta proga CBC televizijos kanalas transliavo pasikalbėjimą su Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkės pirmininku Arūnu Staškevičium ir kitą dieną parodė keturių kartų lietuvių seimą prie vakarietiško stalo, dūtent, dūtent ir Broniaus Staškevičių, gyvenančių Verduno priemiestyje.

Kelias dienas prieš atvykimą ir paties vizito metu,

ir kelias dienas po jo, Kanadoje ir Amerikoje visos televizijos stotys, visi periodiniai leidiniai ir visos radijo stotys kalbėjo ir rašė apie Lietuvą taip dažnai, kad visų jų nebuvo įmanoma nei perskaityti, nei išklausti. Tačiau daug kas daugumą jų surinko iš įvairių periodinių leidinių ir užsirašė į garsajuostes ir vaizdajuostes. Ir "NL" turi daug tokios idomos ir neabejotinos istorinės medžiagos, kuria teks dar su skaitytojais pasidalinti.

Viena yra labai aišku: po šios savaitės Lietuvos vardas jau niekad nebus svetimas pasaulio spaudoje ir kitose susižinojimo priemonėse. Dar daugiau: Lietuva išigijo viso pasaulio akys nepaprastą respektą ir pasigėrėjimą. Labai nedaugelis užsienio komentatorių bei reporterių liko nenustebinti ir nesusižavėję mažos Lietuvos drąsia ir nepalaužiama laikysena. Žinomoji JAV televizijos komentatorių McLAUGHLIN GRUPĖ (matoma Montrealyje Vermont ETV kanalo programoje, sekmadieniais 12:30 p.p.), aptardama Lietuvos išklausius š.m. sausio 14 d. visų diskusijų dalyvių lūpomis išreiškė ne tik palankų nusistebėjimą išklausius, bet ir ištikinimą, kad Lietuva nepriklausomybę paskelb-

sianti dar šiais metais. Vienas jos dalyvis pareiškė, kad trijų su puse milijonų tauta, sugebanti savo sostinėje sutelkti trečdali milijono minia, yra verta pagarbos ir nepriklausomybės, nes tai esąs tikras stebuklas, kurio neįmanoma beveik išvaizduoti. Moteris, buvusi Vilniuje tuo metu, pasakė, kad pasaulis turėtų suprasti, kad ne kažkokia nacionalistų grupelė siekianti laisvės ir nepriklausomybės Lietuvoje, bet visa Lietuva. - Šimtas nuosimčių Lietuvos, - pritarė jai kitas diskusijų dalyvis. Visų jų nuomone, Maskva turėsianti leisti Pabaltijo valstybėms atskirti. Tokią pat nuomonę išreiškė ir kitos įtakingos diskusinės grupės (David Brinkley) dalyviai.

Idomūs ir užsienio reporterių perėjimai Lietuvos įtakingųjų asmenų pasisakymai. Pavyzdžiui, paminėjus apie galimą Maskvos išiksimą ginkluotomis pajėgomis, Algimantas Čekuolis, GIMTOJO KRAŠTO vyriausias redaktorius, taip juokaudamas atsakė: "Tankai ne taip gerai aria žemę, kaip traktoriai, o paraštininkai nelabai moka karves melžti". Kita proga, kai žinomas Maskvos propagandistas Gerasimov'as užsiminė, jog Lietuva esanti lyg vedybomis susituokusi su Maskva, todėl ieškant skyrybų, reikės surasti atitinkamą būdą ir teisinę procedūrą tą santuoką panaikinti. - Čekuolis reporteriams pasakė, kad tai nebuvo jokios vedybos, bet paprasčiausias Lietuvos išprievartavimas. Todėl - pastebėjo Čekuolis - apie kažkokias skyrybas negali būti jokios kalbos. Prof. Vytautas Landsbergis pasisakė, kad Lietuva pasitiksianti Gorbachio'ą mandagiai, tačiau, kaip svetimos valstybės vadovą. Nesą reikalo lietuviams mokytį, lyg jie būtų kokie mokinukai, nesugebą išspręsti savo reikalų patys. Kitas sąjūdininkas reporteriams pasakė, kad Lietuva šiandien neturinti kitos išeities: jeigu likianti komunistinės Maskvos valdoma, ji tapsianti galų gale sunaikinta rusiškojo komunizmo; jeigu Kremlius dabar nutarsis tankais Lietuvą sunaikinti - būsiąs tas pats likimas. Todėl šiandien tėra viena galimybė: išsikvoti nepriklausomybę. Į Gorbachio'o gąsdinimą ekonomine ir politine katastrofa bei siūlymą "tūkstinti kartų pagyvoti" prieš atsiskiriant, buvo atsakyta, kad Lietuva jau buvo nepriklausoma ir sugebėjo savo ekonominį ir politinį gyvenimą tvarkyti pati.

Pažymėtina, kad ir Vakarų reporteriai ir stebėtojai /nukelta į 2 psl./

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

NEPAMIRŠTINOS SAUSIO DIENOS LIETUVOJE

HERALD INTERNATIONAL TRIBUNE (redaguojamas Paryžiuje, spausdinamas New Yorke ir leidžiamas kartu su THE NEW YORK TIMES ir THE WASHINGTON POST) sausio 12 d. šalia šios nuotraukos atspausdino straipsnį, pavadintą: IN LITHUANIA GORBACHEV CALLS FOR AN END TO SECESSION DRIVE.

/ATKELTA IŠ 1 psl. /

ISTORINĖ SAVAITĖ LIETUVOJE

h. n.

mano, jog Pabaltijo valstybės, kartu su Skandinavų valstybėmis galinčios sudaryti ekonominę, gal ir politinę, konfederaciją ir gyventi visai pakenčiamai, susitarusios su Maskva palaikyti ekonominius bei politinius santykius, naudingus abiem partneriams. Idomu, kad vizitui baigiantis, ir pats Gorbachiov'as pasiūlė panašią išeitį, užsiminęs, kad ir pačioje Sovietų Sąjungoje galėsiančios kurtis ir kitos partijos, lygiomis teisėmis su komunistų partija. Tasai pareiškimas, išprovokuotas vieno lietuvių kultūrininkų diskusijų metu Vilniuje, nuskambėjo žaibo greitumu po visą pasaulį, kaip sensacija, pažymint, kad tokia nuolaidą išprovokavo mažytė Lietuva. Visa užsienio spauda galų gale pripažino, kad Gorbachiov'as Lietuvoje nieko nepesė ir grįžo Maskvon tuščiomis rankomis.

Š.m. sausio mėn. 15 d. Vakariečių žinių agentūros, o vakare ir Vilniaus radijas užsienio laidoje, pranešė du svarbius Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nutarimus. Dabartiniam Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmininkui Vytautui Astrauskui, 59 metų amžiaus, pasitraukus dėl sveikatos iš eitiųjų pareigų, naujuoju prezidiumo pirmininku išrinktas ALGIRDAS BRAZAUSKAS, 57 metų amžiaus, dabartinis Lietuvos nepriklausomosios Komunistų partijos vadovas.

V. Astrauskas tas pareigas ėjo nuo 1987 metų pabaigos. Užsienio spauda pranešė, kad Lietuvos parlamentas nauju Lietuvos prezidentu išrinko Algirdą Brazauską, pabrėždama jo populiarumą Lietuvoje už atskyrimą Lietuvos Komunistų partijos nuo Maskvos ir už siekimą Lietuvos nepriklausomybę. Ir Lietuvos žurnalistai, pirmojo pasikalbėjimo metu, vadino Brazauską, Gerbiamas prezidento, o jis pokalbio pabaigoje, šypsodamasis pastebėjęs, kad nesąs prezidentas, bet Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmi-

ninkas. Antrasai priimtas nutarimas pataiso rinkimų nuostatus ta prasme, kad Lietuvoje esantys svetimų kariuomenės dalinių kariai galės rinkimuose (vasario 24 d.) dalyvauti tik tai, jeigu bus pilnateisiai Lietuvos piliečiai, turi Lietuvos pasus. Užsienio agentūros gi pranešė, kad tik tai tie, kurie būsią išgyvenę Lietuvoje bent 10 metų.

Algirdą Brazauską išrinko didele dauguma: 228 pasisakė už, 4- prieš ir 19 susilaikė.

Tuoju pat užgriuvę kruvini susirėmimai Azerbaidžane ir Armėnijoje pareikalavo ir vėl viso Gorbachiov'o miklumo, nors ši kartą armėnai jau prašė karinės pagalbos, nes tik tai tokia gal būt ir sugėbės prasidėjusį civilinį karą tarp azerbaidžaniečių, reikalaujančių jau nepriklausomybės ir susijungimo su jų kraujo broliais Irane, ir armėnų (kuriuos pradėjo žudyti musulmonai Azerbaidžano gyventojai), reikalaujančių savo Nagornij-Karabacho srities ir ginkluotos apsaugos prieš ištuštus azerbaidžaniečius.

Įkaitinti neapykantos, rusenanti dar nuo viduramžių, azerbaidžaniečiai nenori atiduoti ne tik N.-Karabacho srities, bet pasiryžo žudynėmis atsikratyti armėnų, gyvenančių Azerbaidžano sostinėje, Baku mieste. Taigi, Gorbachiov'ui tenka ramstyti griuvančios raudonosios imperijos visus pakraščius ir esama rimto pavojaus, kad tuose griuvėsiuose gali ir jis pats pražūti. Tačiau vienu ar kitu atveju, laisvėjimas Sovietijoje ir visoje buvusioje Maskvos dirguojamoje Europoje yra įvykęs faktas, irodąs, kad smurtu sukurtos ir valdomos imperijos neišvengiamai sugriūva. Ši kartą istorija užrašys stulbinančiu greičiu sugriuvusią vieną pačių baisiausių imperijų, sukurtų pagal liguistą idėologiją ir pastatytą ant pavergtų tautų kapinyno.

Gorbachev unmoved by

VICTOR YURCHENKO/Associated Press

– Watched by his wife Raisa, right, Mikhail Gorbachev pleads for unity before a crowd of people in the city of Vilnius yesterday.

Kanados dienraštis THE GLOBE AND MAIL sausio 12 d. plačiau paminėjo Lietuvą ir Gorbachiov'o vizitą.

Lithuanians

In Lithuania, Gorbachev Calls For an End to Secession Drive

/DALIS NUOTRAUKŲ IR ANTRAŠČIŲ
APIE LIETUVĄ KANADOS IR
AMERIKOS SPAUDOJE /

FREDERIQUE LENGUAGNE/Reuters

Two little girls at a demonstration in Vilnius yesterday hold a sign demanding Lithuania's freedom.

15 000 Lituanieniens manifestent avant l'arrivée de Gorbatchev

2 psl.

NEPRIKLAUŠOMA LIETUVA

300 000 nationalistes lituaniens se dressent devant Gorbatchev

Š. M. SAUSIO MĖN. 15 d.
SUEINA 67 METAI NUO
KLAIPĖDOS KRAŠTO
A T V A D A V I M O.
ŠI ĮVYKĮ PAMINĖSIME
KITAME "NL" NUMERYJE

Lithuanians line streets to meet Gorbachev

Gorbachev accused of bluffing on secession offer

Gorbachev blunt with Lithuania

TEST OF WILLS

They respect Gorbachev,
but want out of Soviet Union

Gorbachev accused by Lithuanians of 'cheap lie' on offer of secession

Residents of Šiauliai crane to listen to Mikhail Gorbachev (lower left) yesterday.
Kanados dienraštis GLOBE AND MAIL sausio mėn. 11 d. atspausdino su šia nuotrauka ir išsamų
straipsnį: KO SIEKIA LIETUVA.

LA PRESSE — Montrealio dienraštis sausio mėn. 11 d. aptarė Lietuvos reikalus, Sąjūdžio veiklą ir Gorbachio vizito reikšmę.

La crise lituanienne

Le plus grand défi de Gorbachev

Accorder une large autonomie, mais sans l'indépendance formelle

La Lituanie reçoit froidement la proposition de Gorbachev

PO ŠIOMIS ANTRAŠTĖMIS, L'ACTUALITÉ INTERNATIONALE
skiriuje Montrealio "LE DEVOIR" sausio 13 d., parašė
straipsnį ir įdėjo Gorbachio ir Brazausko atvaizdus.

*Soviet leader
says separation
will be tragedy*

Gorbachev is in a no-win trap worthy of Brezhnev

Mikhail Gorbachev

Algirdas Brazauskas

—Wayne Cuddington, Citizen

Flames for freedom

OTTAWA CITIZEN dienraštis š.m. sausio mėn. 12 d. po šia atspausdinti nuotrauka parašė, kad apie 50 lietuvių-kanadiečių būdavo su žvakutėmis ju tarpe ir vaikai, prie Sovietų ambasados Ottawoje sausio 11 d. palaikant Lietuvos nepriklausomybės siekimus.

P A D Ė K A

Dėkojame Montrealio Lietuvių Klubui RŪTA už auką LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIUI - \$677.00 (USA VALIUTA).

Linkime kuo geriausios sveikatos ir sėkmės visuose darbuose. Tikimės, kad Jūsų ir mūsų viltis sukurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę - išsipildys!

LPS vardu: dr. Arimantas Dumčius.

/Apie GORBAČIOV'o
vizitą ir LIETUVOS
nepriklausomybės
reikalavimus
rašė visi
Montrealio laikraščiai:
"THE GAZETTE,
LE DEVOIR,
LA PRESSE,
ir net
JOURNAL
DE MONTRÉAL/.

"Journal de Montréal"
sausio 15 d.
pažymėjo savo
antraštėje, kad
GORBAČIOV'as

"DOIT MÉNAGER
LA CHÈVRE ET
LE LOUP".
/T.y.,kad G.turi
patenkinti ir ožką,
ir kopūstą./

Mikhail Gorbachev mingles with crowds in Vilnius last week. He was in the restive Lithuanian capital trying to quell the Soviet republic's drive for independence.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Ričardas Gavelis

IŠ: JAUNO ŽMOGAUS MEMUARAI KETURIOLIKS LAIŠKŲ ROMANAS

/ tęsinys /

Bet svarbiausia, kad Sibire sutikau Virginiją. Ne iš karto atkreipiau į ją dėmesį, bet pamaži ėmiau vis dažniau pastebėti. Ji buvo mįslinga ir vieniša. Kuo ilgiau į ją žiūrėjau, tuo labiau negalėjau suprasti, kas ją čia atvijo. Draugijos ji čia neieškojo. Pinigų jai nestigo, tai buvo matyti iš visko: iš drabužių, iš jos daiktų, iš viso elgesio. Nebuvo linkusi prie sunkių darbų, tačiau neįmanomai skaniai gamino valgyti. Ji nebuvo graži, tikrai nebuvo graži, - gerai pamenu šitai iš anos vasaros, - paskui nebegalėjau jos vertinti ar su kuo lyginti.

Žiūrėdavau į ją, o paskui primiršdavau, imdavau galvoti apie ją prieš užmigdamas ir vėl porą dienų ne nepastebėdavau. O ji daugiausia vaikščiodavo viena, visiems būdavo vienodai maloni, vienodai atidi ir vienodai neprieinama. Kaip paskelbė būrio štabo etatinis cinikas Ramūnas, joje iškart užuosdavai gerą veislę.

- Ji arba kokia kunigaikštystė, - aiškino Ramūnas, išskėles smilių, - arba slaptos galingos sekto narė. Jūs tik pažiūrėkit, kaip ji savim pasitiki, kaip sugeba visą laiką išlikti aukščiau kitų, nieko neįžeisdama. Ji kaip princesė. Įmeskit jai į gultus žirni.

Komisaraudamas dirbau kiek mažiau fizinio darbo, daugiau laksčiau kolūkio paskirtu "Uaziku", vežiodamas iš karinio dalinio konservus. Virtuvėje vis sutikdavau Virginiją. Man ėmė rodytis, kad ji tokia kaip aš. Tokia pat tyli, taip pat turi savo slaptų siekių, taip pat negali garsiai jų paskelbti. Ji buvo man artima, bet vis nedrįsau jos užkalbinti, išvis nesutikdavau kokiojo atokesnės vietos. Su merginomis buvau nedrąsus, Virginija mane masino, o kartu baugino. Nužvelgdavo didelėmis rudomis akimis ir nieko nesakydavo. Užsimušk - neįspėsi, ką ji galvoja. Gal nori su tavim pabendrauti, o gal slapčia šaiposi. Ją visą laiką gaubė liūdna paslaptis. Vieną sekmadienį užtikau ją atokiau nuo palapinių ir statybų, giraitėje palei upelį. Sekmadieniais mes nedirbdavome, - toks buvo griežtas mano įsakymas. Jokie entuziastai, jokie užd darbo mėgėjai neturėjo teisės ne prisilieti prie plytų. Iš savo brolio futbolininko gerai žinojau, kad, dirbant sunkų fizinį darbą, vieną dieną savaitėje būtinas visiškai poilsis. Paskelbiau būriui, kad net dievas septintą dieną išsėjosi. Visi buvo sužavėti: komjaunimo lyderis remiasi Viešpaties Dievo autoritetu. Pamenu, dėl visa ko, pridūriau, kad septintą dieną išsėtis liepia pati žmogaus prigimtis, kad žmogaus organizme yra septynių parų bioritmas, kuris nesilsint sutrinka. Tai buvo absoliutus mano pramanas, tačiau visi tuo patikėjo. Sekmadieniais būrys parpdavo ligi pietų, mano nurodymu niekas nebuvo keliamas pusryčių. O aš pats mėgau rytais paklajoti po apylinkes. Tokį rytą ir aptikau beverkią Virginiją.

NUOSTABIOJI ISPANIJA

V. A. J o n y n a s

/ tęsinys /

(Turisto akimis)

* * *

9. Romėnų laikais Merida buvo svarbiu prekybos centru, nes radosi ant ašies, ant vadinamojo Sidabro Kelio, jungiančio Kantabriją su Iberijos pusiasalio pietine dalimi. Barbarų kraustymasis, paskui arabų invazija miestą visiškai nuniokojo. Gal vien tik likusios kyšot kelios korintiškos kolonos priminė žmonėms, kad esama po arimais senovinių griuvėsių. Ir ne bet kokių. Gražiai prižiūrimame parkelyje dabar atkastas 22 metrų aukščio antikinis teatras. Dalinai restauruotas, jis talpina 4.000 žiūrovų. Kartkartėmis jame vyksta dabar vaidinimai. Čia pat prisiglaudę riogso ir sporto stadiono griuvėsiai. Romenai čia ruošdavo gladiatorių kautynes, jų kovas su žvėrimis, o kai kada ir laivų mūšius (naumachijas).

Yra miestelyje ir kitų romėnų laikotarpio paminklų, kaip sakysim didžiulė arka, stovinti prie pat mūsų paradoro, kuris irgi ilgai išliks atmintyje. Nieko čia grandiozinio ir pritrenkiančio. Veikiausiai priešingai. Tai atremtuotas buvę vienuolynas, vienu metu tarnavęs kaip kalėjimas. Dabar visos sienos dažytos baltai ir išraižytos mažyčiais grioveliukais, paverčiančiais plokštumas rafinuotu audiniu. Prie to rupaus rašto pritaikintos užuolaidos, lovų užtiesalai, neužginčijami kaimiško audimo. Viskas paprasta ir užtat neišpasakytai jauku. Juo labiau, kad yra išlikęs kluatras su savo galerijomis ir sodeliu, kur auga palmės ir kitokia buini augmenija.

Niekad nežinojau, kad datulių palmės sunkiai apvaisinamos, kad Alžyre tai daro dirbtiniu būdu vaikai, nes nėra bičių. Tai man išaiškino mano bičiulė prancūzė-kolumbietė. Tada man topteli galvon, kad kelionėje mačiau labai mažai bičių. Graikių būdavo jų kur kas daugiau kalnuose. Daugiau avilių, tų keturkampių dėžučių, kažkodėl būtinai dažytų mėlynai.

Kai pagalvoji, ir gėlių Ispanijoje pažymėtina ne daug. Pamenu, kai važiuavome tūru aplink Prancūziją, tai jautėmės tarsi keliaują per rožynus. Visur kaimeliuose ar miestukuose mus pasitikdavo gyvatvorišės rožės. O Luaros pakrantėse krito į akis nukryžiuotų kriaušių išilgai sienų gausa. Čia - tiek vaismedžiai šalia namų, tiek gėlės - retenybė.

Grižtant prie Meridos teatro, tai po Akropolis ir Apolono šventyklos statulų ant jūros kranto Cap Sounion'e patys išpūdingiausi antikinės architektūros likučiai, kokius kada esu matęs.

Aplankėme Meridoj taip pat naujutėlį Archeologijos Muziejų. Tai didžiulis, kelių aukštų pastatas ir viskas jame skoningai ir protingai išdėliota. Didžiulės grindų mozaikos sukabinėtos ant sienų lyg kilimai. O kiti rodiniai - biustai, stovylos, namų apyvokos reikmenys sustatyti, sudėlioti vitrinose išilgai sienų su paaiškinimais, patraukliai. Savalaim suprantama, kad visa tai nuodugnau peržiūrėti būtų prirėkę iš viso pusdienio.

Mūsų gi laukė pietūs garsiajame Zafros paradore Herman Cortes (ypatingo rūstumo apvalūs bokštai su dar rūstnesniais kreneliazais, mūrų iškarpymais) ir kelionė, šiuokart itin nuobodžiu keliu į Seviliją. Zafros miestelis itin simpatiškas. Baltai dažyti namukai, arkadomis apsuptos aikštės, Alkazaras, dabar perdirtas į paradorą. Tai 4 psl.

Ligi gyvenimo galo nemokėjau guosti verkiančių moterų. Tąsyk tiesiog priėjau prie jos ir ėmiau pasakoti apie saulę, kuri ir tą rytą tvieskė lyg pakvaišus. Pasakojau jai apie spindulius, kuriuos galima gerti, pasakojau, kaip jie padeda man dirbti, pasakojau apie knygas, kurias galėsiu nusipirkti už vasaros pinigų - ir netyčia pataikiau. Paguodžiau ją, nes ne nebendžiau guosti. Ji paglostė man skruostą ir pasakė:

- Tu geras.

Geriau ji būtų manęs nelietus. Iš jos rankos į mane perėjo kažkoks srautas, gal elektra, o gal dar stipresnė srovė. O gal ji perėjo iš mano skruosto į jos ranką, nežinau, bet tasai prisilietimas mane supurtė. Ir ją supurtė, bet tai buvo ne koks nemalonus virpulis, tai buvo visai visai kitoks virpulis, kurį maga patirti dar ir dar syki, norisi, kad tau vėl ir vėl glostytų skruostą, kad tave vėl ir vėl purtytų tasai salsvas virpulis.

Jau daug vėliau perskaičiau "Romeo ir Džiulijetą". Man visai negėda prisipažinti, kad taip vėlai perskaičiau, - ar maža yra iš vis neskaičiusiųjų (nelaimingieji!). Taigi aš perskaičiau "Romeo ir Džiulijetą" ir iškart pajutau, kad toks pat virpulis supurtė Džiulijetą, - tasai virpulis, ta elektra ar dar stipresnė srovė yra perversus visą tą dramą - aš nebepamenu nei jos teksto, nei kokių gražių žodžių, o tą virpulį, tą elektrą pamenu, nes ji buvo lygiai tokia pat kaip manoji ir Virginijos elektra.

Begal sunku dabar, tūnant anapus, vėl išgyventi anuos senus jausmus, be to, nesinori tau rašyti jausmingai. Kad jau rašau memuarus, gal reikia laikytis ir žanro taisyklių: memuaruose lyg ir nedera atsiduoti emocijoms nei jomis mėgautis. Tačiau daug ko iš tos keistos vasaros negaliu pamiršti. Virginija tikrai nebuvo tokia meilė, tokia žmona, apie kurią tegali pasakyti tiek, kiek apie bet kurią kitą žmoną. Kai mane perėmė tasai stebuklingas, bet ir bauginantis virpulis, likau sveikas žuvis. Nebegalėjau tvirti be Virginijos nė mirksnio, ji tapo man kaip ranka ar širdis, ar koks suvis neregėtas, neapibūdinamas organas, kurį lig tol nesijutau turėjęs, turbūt ne kiekvienas tokį ir turi - tik išimylėjęliai. Aš priėmiau ją kaip dovaną, kaip atpildą: ilgal, ilgai buvęs vienas ir tuščias, staigapasijutau kažki ko sklindinas. Jeigu tai vadinasi meilė, aš buvau sklindinas meilės. Toji meilė (ar kaip šitai vadinas?) išstūmė iš manęs neviltį ir baimę.

Lig tol bijojęs bet kam atsiskleisti, neturėjęs nei draugų, nei mokytojų, Virginijos nė kiek nesigėdijau: pasakojau jai apie save viską, nesistengdamas patikti, norėdamas tik vieno - kad ji pažintų tikrąjį mane. Nežinau, kodėl ja pasikloviau. Rodės, turėjau būti jai visiškai netinkamas: mudu buvom begal skirtingi visa kuo, ji neskatino manęs tai didžiai išpažinėčiai, nerodė jokio prielankumo, vien romiai žvelgė didelėmis rudomis akimis. Bet aš ją pasikloviau absoliučiai - gal todėl, kad meilė išties nugalė amžiną kito, svetimo žmogaus baimę, gal todėl, kad meilė niekina vienatvę. Aš jutau, kad ji tokia

vienas seniausių Extramadūros miestukų, kartais vadinamas "mažąja Sevilija". Bet, ar tai kelionės nuovargis, ar kas, nedaug ką prisimenu iš to paradoro. Ilgainiui net ir pilys ima prarasti savo trauką.

* * *

Artėdami prie Sevilijos, įvažiuojame jau į Andalūzijos teritoriją. Tos Andalūzijos, kuri, pasak mūsų "mokslininko" Fodoror'o, "Spain 1987", esanti ori, vyriška, graži ir pagoniška, bet niekada nenuobodi. Kiti autoriai yra linke sutapatinti Andalūziją su visa Ispanija, ir tada, žinoma, jie (toks M. Wiesenthal - L'ESPAGNE D'AUJOURD'HUI 1979) regi prieš save moters - aistras, geidulius ir svaigulius sukeliančios savo žvilgsniais ir zingsnių aidu - stuomeni. Sevilijos miestas ypatingai prisideda prie tokių gašlių vizijų sukelimo, nes iš visų Ispanijos miestų jisai yra romantikų labiausiai išpopuliarintas. Yra trys garsios operos, kurių veiksmas vyksta Sevilijoje - "Carmen", "Sevilijos kirpėjas", "Don Žuanas". Yra pagaliau lietuviu Oskaro Milasčiaus žinomoji pjesė "Miguel Mañara" vėl gi kalbanti apie to miesto palaidūną. Jau to vieno turėtų pakakti, kad pajustum miestui prielankumą.

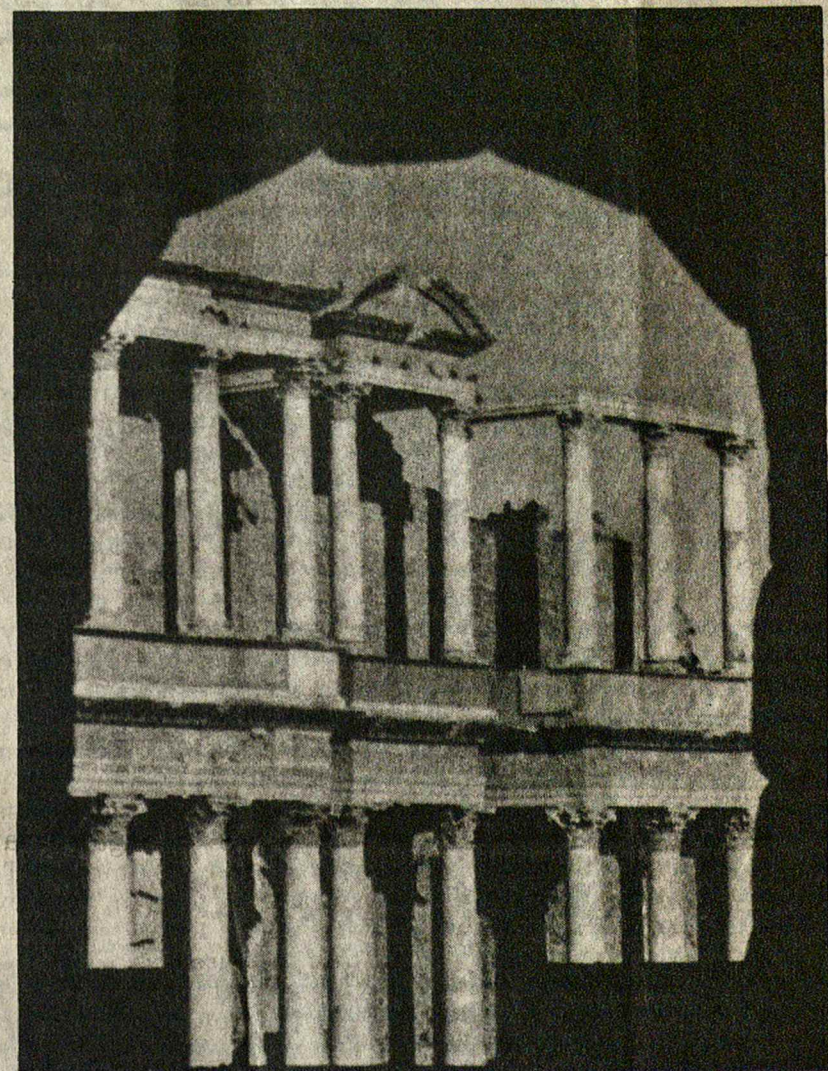
Pasirodo, kad vis dėlto kelionėje labai daug nusveria kiti dalykai. Sakykim, kur apsisotijama nakvynei, kaip išsimiegama, kokiam kvartale randasi viešbutis. Ta prasme Sevilijoje mums nepasisekė. Nors viešbutis buvo ultra-moderniškas (ir pažymėtina: brangus, net perkainotas, kaip pastebėjom iš kainaraščių kambary) vėsinimai buvo netvarkoj, o priemiestis neįėjau. O čia dar gidas prigąsdino padėti pasus, brangenys bei pinigų į viešbučio seifą. Iš kitos pusės mes, po ilgo keliavimo po pasviečius rečiau lankomus turistų, Sevilijoje pataikėm į masinio turizmo arteriją. Tai rėžė akis iš viešbučio prieangy išskabinėtų komunikatų įvairioms grupėms ir nuolatos tąsomų lagaminų sąvartų.

Apie Sevilijos Didžiosios Savaitės procesijas, balandžio mėnesio mugę ir kitas "fiestas" buvom skaitę tiek ir tiek. Prisižiūrėję NATIONAL GEOGRAPHIC žurnale galybė puikių nuotraukų. Tų iškilmių proga viešbučiai žymiai pabrangsta. Antra vertus, Sevilija - tai snobų miestas. Jos aristokratija gerokai išranki. Sakoma, kad vien pinigais ton visuomenė neišsijų. Visa tai suteikia miestui ypatingą aureolę, romantiškumą, kurių, deja, nepatvirtino mūsų matyti reginiai. Gal būtų tiesu Sevilija, tai miestas, kurį reikia išmaisyti pačiam, nes jis išsidraikęs, be jokio plano su save namais, rūmais, sodais. Jo grožis, sakoma, glūdis ne monumentaliuose pastatuose, bet detalėse, atšvaite, atspalvyje, netgi aromatuose.

Nelaimei, pirmas pastatas, kuris paprastai rodomas turistams, apie kurio varpinę nuolat tautijama, yra neapšakomai gramėdiška katedra. Jau ją statydami, ant sugriautos mečetės pamatų, seviliečiai pareiškė: "Pastatykim tokią didžiulę bažnyčią, kad žmonės palaikytų mus bepročiais". Ir iš tikrųjų, jie padarė bedvasę jaują, niūrią, tamsią, o jos šoninius altorius tiesiog liete užliejo tirpytu auksu. Laimei, jie nenugriovė šalia buvusio grakštaus minareto, vien pristatė dar kiek aukštų ir užkūrė ant viršaus vėtrungę (Giralda). Taip katedra ir vadinama dabar - La Giralda. Bet nežiūrint, kad joje esama Kolumbo kapo, bei ispanų dailininkų - Zurbarano, Morales ir Murillo drobių, toji šventovė tėra vien drėgna, prarūgusi kiaurymė. Primenanti kitą bunkerį - Albi katedrą Pietų Prancūzijoje, pastatytą po albigiečių išžudymo. Su tuo skirtumu, kad Albi bažnyčia viduj nepaprastai elegantiš-

pat kaip aš. Ji buvo visiškai priešinga ir todėl buvo tokia kaip aš, arba - jeigu nori - todėl buvo man antroji platoniško obuolio puse. Tą sekmadienį ji verkė iš nevilties. Ji atvažiavo į Sibirą vien tam, kad čia jos niekas nepažintų, kad niekas nežinotų, kas jos tėvas. Šito ji pasiekė, puikiausiai išlaikė savo inkognito, tačiau įpuolė į klaidingą neviltį: niekas neatkreipė į ją ypatingo dėmesio, niekas jos nemergino. Rodės, tvirtinasi klaidingai įtarimai. Vilniuje vaikinau prie jos limpa vien dėl tėvo, vien dėl pavardės. Vargšė mergaitė - ji atvyko, kad būtų pamerginta, į darbo būrį, kur vaikinau ardavo po dvyliką valandų per parą, kur net sekmadienį visi parpdavo iki pietų ir tesvajojo social prisikirsti. Ji taip troško pasitiktinti, kad nė nesuvokė, jog net anksčiau susimylėjusios porės čia atidėjo visas meiles lengvesniems laikams. Ji nė manim nepasitikėjo: pamanė, kad aš tiesiog žinau, kas ji tokia.

Grižęs į Vilnių, negalėjau tvirti be Virginijos nė dienos. O ji, lyg tyčia, savaitei išvažiavo į Krymą atsigauti. Kiutinėjau dulkėtai fakulteto koridoriais, judamas keistų kolegų žvilgsnius. Kažkodėl nemačiau juose nei pagarbos, nei susizavėjimo. Tie žvilgsniai buvo vertinantys ir gal kiek įtarūs. Didžiama fizikų jau žinojo, kad aš toks, ir nesidrovėdami rodė į mane pirštais dar nežinantiesiems. Nejučia išsikovojuo populiarumo, tik ne visai tokio kokio troškau. Atidžiai perskaičiau lankiusio mus Sibire korespondento straipsnį "Komjaunimo tiesoje", savęs ten neradau. Ten buvo rasoma apie kažkoki plieninį žmogų, pakėlusį jaunimą į amžiną kovą už šviesą. Straipsnis buvo sklindinas žodžių "principų nepažeidžiamumas", "idealų pergalė" ir "abejingų pakeleivių nugalėjimas". Tris skiltis antrame puslapyje vainikavo fotografija: mudu su Virginija atidarinėjam armietiškus konservus ir šypsomės kaip verseliai.

Merida. (Badajoz). Buvęs romėnų tetras.

ka, grakšti.

Katedros presbiterijoje galima apžiūrėti surinktus turusus. Milžinišką sidabrinę monstranciją, kuri panaši į amerikietišką vestuvinių karvojų ar į Maskvos universitetą, statytą Stalino laikais. Taip pat didžiulė, skoninga žvakidė ir bažnytinii rūbų kolekcija.

Kur kas jaučiau yra vadinamose Pontijaus Piloto rūmuose. Tai vienos turtingos giminės rūmai. Pradėjo juos statyti 15-tam šimtmetyje ir jų tuometinis šeimininkas panorą pasinaudot Jeruzalės Pretoriumo planu. Užtat ir vadinami jie Piloto rūmais. Jis atsigabeno kieman keletą marmuro statulų ir fontaną iš Italijos. Sienų stucco piešinius Mudęj stilių, lygiai kaip plytelių apdailos darbus, atliko vietiniai darbininkai. Šie namai primena, žinoma, vėliau matysimas Granados puošnybes.

Netoli Katedros aikštės, tvoskiančios "ozonu", nes čia sustoja turistus vežioją fajetonai - karietos ("Calèches") yra senamiesčio kvartaliukas, vadinamas Bario de Santa Cruz. Tai tikrąjį buvęs žydų kvartalas - Juderia. Jo gatvelės pramintos keistokais pavadinimais; jos išsikreivalioję, siaurutės. Kažkuriam name čia gyveno kadaise dailininkas Murillo. Daug restoranėlių, daug turistikos parduotvių. Bet buvusiam vilniečiui tas kvartalas didesnio išpuzdžio nedaro. Keista, jis lietuviui labiau primena Kauno senamiesčio blankias gatveles - Ugniagesių, Gardino, Vilniaus, negu sostinės getą. Granadoj lankysimės kitoj Juderioj, kur kas linksmesnė, išpūdingesnė, su sukabiniais ant sienų gėlių vazonėliais ir net senelėmis, panašiomis į žydes.

Mūsų viešbutis yra priemiestyje, moderniojo miesto senamiestyje, kuris visai sunykęs, nušiuuręs. Šiuo metu priskaičiuojama jame apie 6000 pustųčių namų ir tik 60,000 gyventojų, tuo tarpu, kai prieš 25 metus čia jų būta antra tiek. Artėjant 1992 metų parodai, kuria bus atžymėta Sevilijoje Amerikos atradimo 500 metų sukaktis, miesto savivaldybė bando atgaivinti šiuos kvartalus. Matomai, ir mūsų viešbutis buvo pastatytas pramatant tą pagyvėjimą.

Galbūt todėl, kad nebuvo aplinkui "ką žiūrėti", didžiausią išpuį Sevilijoje mums kaip tik padarė tie rajonai, kur būta žalumos. Tokia buvo miesto dalis vadinama Marijos-Luizės parku. Čia vyko 1929 m. tarptautinė Iberos - Amerikos paroda. Akivaizdu, kad tuomet pasaulio būta negudraus. Žmonės nestatė parodos paviljonų taip, kad jie sugriūtų už pusmečio. Mūrijo solidžiai ir dabar tuose paviljonuose, apsuptuose gėlynų, yra išlikę konsultalai. Čia randasi ir Plaza de España, puslankio formos kelių aukštų plytinis pastatas, kurio arkadose keramikos paveikslai vaizduoja 50 Ispanijos provincijų. Yra dirbtinis ežeriotas, perjuostas keturių grakščių tiltelių. Jų atramos nusagstytos keramikos plytelėmis. Tiek aikštė, tiek parkas tikrai originalūs, išpūdingi.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

KALBĖKIME SU SAVO VAIKŲ IR VAIKAIČIŲ VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

ANYKŠČIŲ ŠAULIŲ KUOPOS MIŠRUS CHORAS 1938m. VASARIO 16 DIENOS MINĖJIME ANYKŠČIUOSE. Antroje eilėje iš apačios, viduryje - Gražina Landsbergienė vaikystėje, dabar prof. Vytauto Landsbergio žmona.

SŪNUS SUMUŠTAS KARIUOMENĖJE

Iš KAUNO pranešama, kad i Kauno Karinių Reikalų Komisiją kreipėsi tarnaujančio Primorės krašte Rimo Kopico tėvai. Jų sūnus buvo sumuštas ir paguldytas i ligoninę.

Konfliktas įvyko tarp Rimo Kopicos ir dalinyje tarnaujančių pietiečių, per kurį buvo sumuštas ir Rimą bandęs ginti karininkas.

Praeitų metų gruodžio 6 d. Kauno Karinių Reikalų Komisijos atstovai ir nukentėjusiojo motina kreipėsi i Algirdą Brazauską. Pastarasis pasakė, kad Rimas Kopica tikriausiai peršalo ir todėl buvo paguldytas i ligoninę...

ŠVEDŲ SPECIALISTAI LIETUVOJE

Praeitų metų pabaigoje Lietuvoje viešėjo žinomi švedų nutekamųjų vandenu valymo 2 profesoriai ir 1 inžinierius.

Iškilus ginčams dėl Kauno nutekamųjų vandenu valymo įrengimų statybos vietos, svečiai specialistai susipažino su ruošiamu tam tikslui projektu ir žadėjo patiekti savo pastabas.

Svečiai turėjo progos susipažinti ir su VILNIAUS miesto vandens valymo įrengimais, aplankė žymėsenas Kauno, Trakų ir Vilniaus vietoves.

Su specialiais atvykęs ir Švedijos Užsienio Reikalų ministeris Anderson'as spaudos konferencijos proga buvo susitikęs ir su SAJŪDŽIO pirmininku, TSRS deputatu prof. Vytautu Landsbergiu.

● JONIŠKYJE buvo prisimintas išeivijoje miręs dailininkas portretistas prof. Adomas Varnas. Jis buvo ir žymus visuomenės veikėjas, gimęs 1879 sausio mėn. 1 d., miręs 1979 m. liepos mėn. 19 d. Čikagoje.

● KAUNE apie 800 berniukų lanko krepšinio treniruotes. Ši sporto rūšis lietuvių temperamentui, atrodo, yra viena iš pačių artimiausių. Iš šio būrio, vien Kauno mieste, atrodo išaugs dar ne viena krepšinio žvaigždė.

VIENO JAUNO KAREIVIO LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Sveiki, Brangūs Tautiečiai!

Ši pirmąjį savo laišką rašau kaip i nežinią, bet vis tik turiu vilties, kad jis pasieks tiktai. Rašo Jums kareivis iš Klaipėdos. Mano vardas Darius, o pavardė Statkauskas. Šiuo metu tarnauju armijoje.

Papasakosiu Jums kaip man kilo mintis parašyti. Neseniai iš Lietuvos tėvukai atsiuntė siuntinį, o jame, kaip visados, daug lietuviškos spaudos. Ten radau vieną laikraštį "Atgimimas" ir jame buvo daug adresų ir parašyta: "Lietuvos gyventojams, norintiems užmegzti ryšius su tautiečiais užsienyje". Man toks žvėriškas noras pakilo išlieti savo širdį. Ir aš nedelsdamas nutariau parašyti Jums laišką.

Dabar truputį apie save. Gimiau ir užaugau Klaipėdoje. Man 20 metų. Turiu sesutę, mamą, tėvelį. Mokiausi Leningrado aukštojoje jūreivystės mokykloje, bet dėl sveikatos turėjau palikti ją. Paskui buvau pašauktas i armiją. Po armijos planuoju pratęsti studijas Klaipėdos universitetė.

Laisvalaikiu domiuosi Tae-kwon-do, karate and english language. Na, anglų kalba neseniai pradėjau domėtis. Ieškau bendraminčių.

Tarnauti liko ne taip jau daug. Pavasari - namo! Jau 15 mėnesių namie nebuvau. Namai labai traukia. Tik būnant toli nuo namų galima pajusti Tėvynės ilgėsį.

Čia tarnauju dar su vienu lietuviu. Jis iš Vilniaus. Dabar jis atsotogauja. Jo vardas Saulius. Ne saldus ir mūsų lietuvių kareivių gyvenimas. Skriaudos ir pažeminimo jau nebeatiriame: išgyvenome 'dvaseilių' laikus. Ir kaip baisų sapną prisimename pirmas tarnybos dienas, mėnesius, metus. Net savo priešui nelinkėčiau tokio "Tėvynės gynimo". Esu daug skaitęs apie mūsų kareivių sunkią tarnybą, kurie tuos dvejus metus gyvena vien tik svajodami, kaip greičiau iš to kalėjimo ištrūkti namo. Dar nepasitaikė

straipsnių apie "Jureivių gyvenimą". O juk jiems 3 metus reikia nešti tą našatą ant savo pečių. Aš dažnai savęs klausiu, ką gero per tuos beveik 2 metus padariau? Juk esu kupinas sveikatos, galėčiau dirbti ir dirbti savo mylimos Tėviškės labui, tegu ir nemokamai (čia už arklio darbą gauni 7 rublius per mėnesį), bet nors žinotume, jog mūsų darbas nenueis veltui, o čia... Kiek bemiegių naktų, pusiau alkanių burnų. Baltą forminę duoną per pietus, kaip skaniausią bulkutę suvalgome užsigerdami su kompotu (jeigu ji taip galima pavadinti).

Dar galvoja, jog mums kareiviams gerai valgyti duoda. O tarnyba nelengva. Pastoviai dirbame sunkų darbą. Krauname sprogmenų dėžes iš vagonų, nors aš, pagal karinę specialybę, esu gaisrininkas. Būna ir gaisrų. Nieko nepadarysi - isakymas yra isakymas. Kiti karininkai mus užjaucia. Sako, kad čia pati tikriausia eksploatacija. Visi puikiausiai viską supranta, bet... Taip ir gyvename. Sakysit, kodėl nesi-skundžiam? Kiek galima liežuviu "malti", kai viskas baigiasi atsakymu "razbieromsia" (išsiaiškinsim). O pabandyk aukščiau pasiskysti - atostogas matysi kaip savo ausis be veidrodžio. O kas nenori per dvejus metus nors kartą namo parvažiuoti?

Norėčiau, kad visi lietuviai ir ne tik lietuviai, bet ir latviai, estai einantys tarnybon žinotų, jog nuo pirmų dienų laukia "geležinio kumščio politika", diktatas, neapykanta už tai, kad tu ne rusas. Mus čia vadina vokiečiais, fašistais, nacionalistais ir net sako, jog mus karti laikas. Tai kaip mes galime tokioje atmosferoje tarnauti ir vykdyti priesaiką?

Spaudos iš Gimtinės labai mažai gauname. Tik namiškiai ką atsiunčia. O taip norėtusi žinoti, kas vyksta Lietuvoje. Na, štai, ir Saulius greit grįš iš tikisi, kad jo rytojus bus

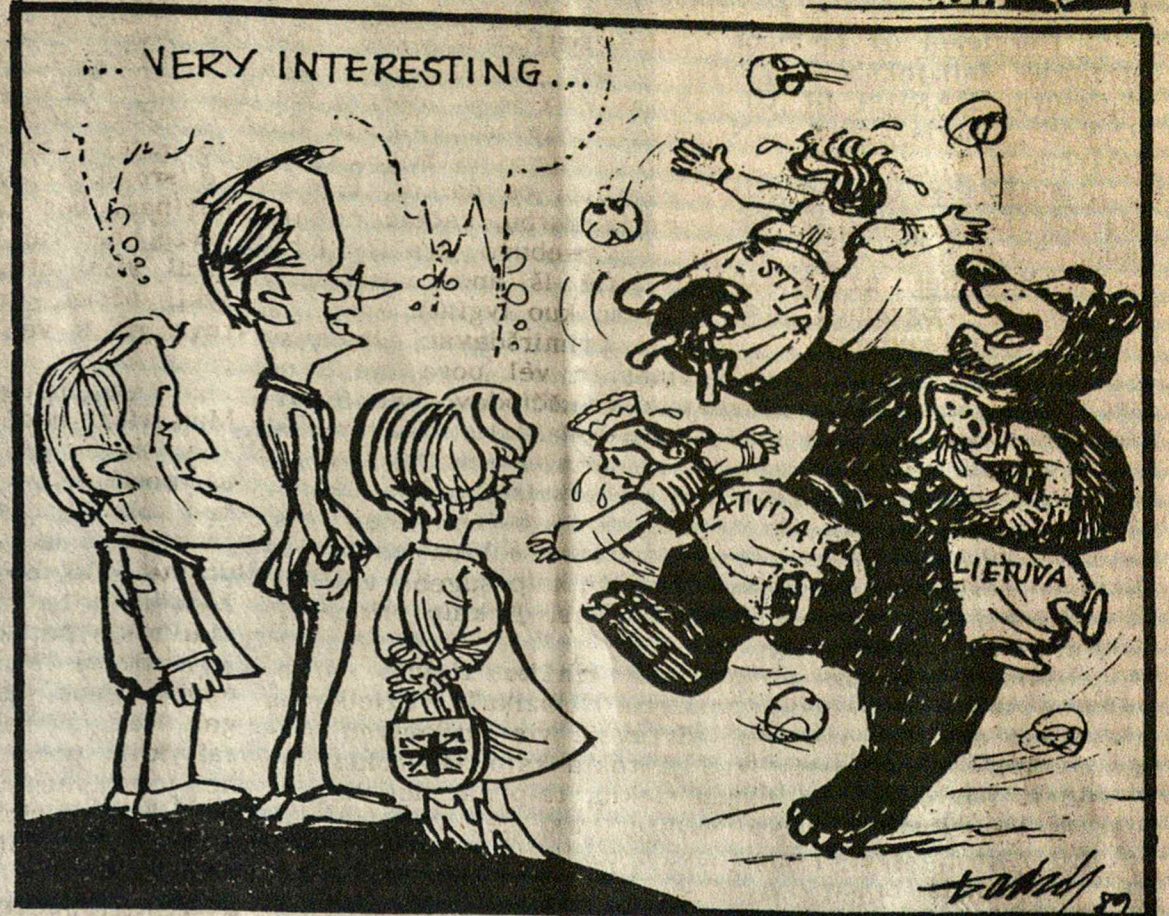
SIUNČIU ĮVAIRIUS ir pagal lietuviškus receptus vaistus i Lietuvą.

Dabar galima pas mane užsiprenumeruoti Lietuvoje leidžiamą, gausiai iliustruotą dvisavaitinį žurnalą "Svyturys", kurio metinė prenumerata oro paštu yra \$42.- metams. Kreipkitės i: Liudą Stankevičių, 1053 Albalen Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7. Tel.: (514)-669-8834.

C F M B LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albalen Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

Dadža žim. LA

VILNIAUS PARDUOTUVĖJE

Kiškis atėjo i parduotuvę ir klausia:
- Ar turite morkų?
- Ne.

Kiškis atėjo kitą dieną ir vėl klausia:
- Turit morkų?
- Nėra morkų! Jei dar ir rytoj ateisi ir klausit morkų, tai tau ausis prie prekystalio prikalsiu.
Trečią dieną kiškis vėl atėjo ir klausia:
- Vinų turite?
- Ne!
- Tai gal turite morkų?

ČIA PRIĖJO KINDZIULIS

Vilniuje, prie arkikatedros, Kindziulio dėmesį patrauke būrelis žmonių. Priėjęs išgirdo:
- Bado strelkas...

Truputį sutrikęs, Kindziulis priėjo arčiau ir pasakė:
- Ir kas čia tokio - visa šalis badauja...
/Iš "Šiuotos"/

● Didžiausias stebuklas - atleisti savo priešams dorybes.
Volteras

šviesesnis ir dieną giedresnė. Tuo ir norėčiau užbaigti savo šį laišką. Linkiu visiems tautiečiams ištvermės ir sveikatos. Ir tene-palieka mūsų Dievas sunkioje kovoje už teisybę, laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę!

Su pagarba -
Darius Statkauskas
/ Šiam jaunuoliui būtų didelis džiaugsmas gauti

laiškelį iš užjūrio lietuvių, linkint jam ištvermės ir grįžimo i tėvynę Lietuvą. Jį pasveikinti, linkint viso geriausio galėtų ir mūsų mokyklos mokiniai. Adresą, kiliriškomis raidėmis, kaip žemiau matoma,

ИЗДАНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯ СВЯЗИ И РАДИО СССР
420031
КОЗАНЬ - 31
6/2 63778
Гранкойдас Дюро

ORGANIZUOJU KELIONES:

1. I stebuklingą Šv. M. Marijos apsimiršimo vietą Meždugorėje, Jugoslavijoje nuo 1990 m. gegužės 10-19, kaina \$ 1599.
 2. I Dainų ir Šokių šventę Vilniuje nuo 1990 m. liepos 2-15 d. kaina \$ 2550.
- * Skrisime su KLM (Montreal-Amsterdam-Maskva-Vilnius - Leningradas) lėktuvu;
 - * Vienas žmogus gali vežti 75 kg. bagažo.
 - * Užsirašiusiems, 120 dienų prieš išvykimą - \$50 nuolaida ir nemokamas bilietas i vieną šventės koncertą.
- Parūpinu:
- * Lėktuvo bilietus individualiai kelionei i Lietuvą ir kitas pasaulio šalis.
 - * Reikiamai datai bilietus i Kanadą, atvykstantiems iš Lietuvos.
 - * Dokumentus kelionei i Lietuvą arba atvykstantiems giminėms iš Lietuvos.

Kelionės organizuojamos per:

exotik
tours

įstaiga, turinčią Ontario ir Québec valdžios licenzijas.

L. Stankevičius,
1053 Cr. Albalen,
Duvernay, Laval, Qué.
Canada H7G 4K7,
Tel.: (514) 669-8834

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 623-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik i Lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą.

Skambinti: Juozui S.: 631-6834 (namų);
Henrikui N. 366-7770; Dainiui L. 768-9606.

toronto

Lietuvių Namų Žinios

LIETUVIŲ NAMŲ MOTHERŲ BŪRELIS širdingai DĖKOJA:

- L. Dargienei už amžinos atminties dail. Jokūbo Dagio skulptūrą "DARIUS IR GIRĖNAS", kuris puoš LN seklyčią.
- L. Nakrošienei už papuošimą LN langų kalėdine tema;
- L. Pocienei už Kūčių vakarienes programos pravedimą-koordinavimą;
- Martynui Račiui - už jo gražiai atliktą Kalėdų Senelio vaidmenį.

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 200 žmonių. Svečių knygoje pasirašė po 1 iš Akmenės ir Mažeikių, 3 iš Kauno.

• Lietuvių Slaugos Namams aukoję: \$1.000 - R. Lukošienė, \$300 - R. Žiogarys; po \$200 - M. Kuolas, dr. P. S. Vytė, \$100 - V. Matulevičius, \$26 - E. Petkus.

T. J. Gustainiai - \$1.000; P. T. Kareckai iš Hamiltono \$200; V. Daugelavičius - \$50; A. a. dail. Jokūbo Dagio atminimui - Mary Mikulak - \$25.

Iš viso statybos fonde yra \$161,689. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk. 8711, PRISIKĖLIMO P-IOŠ KOOP. sąsk. 155332.17 ir TALKOJE sąsk. 4259.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS SU BALDAIS tik nerūkantiems vyrams.

Galima naudotis virtuve ir prausykla, High Park, prie Keel požeminio traukinio stoties, pietų pusėje Bloor gatvės, 75 Indian Grove, Toronto, Ont.

● KNYGA APIE "AUŠROS" GIMNAZIJA KAUNE pradėta spausdinti. Po vasaros atostogų tęsiasi knygos užbaigimo darbai. Dalis knygos jau surinkta ir paruošta spausdinimui. Piniginis vėjus vyksta pakenčiamai, tik su ilgesniu trunkančių knygos paruošimu kyla spausdinimo kaina. Tikimasi darbą baigti ir pradėti knygą išsiuntinėti prenumeratoriams 1990 m. pradžioje.

MIRUSIOJO ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

• A. a. STASIO MEKŠRIŪNO atminimui \$ 25- S. Remeikaitė.

• A. a. ANTANAS RAŠČIUS testamentu paliko Kanados Lietuvių Fondui \$ 1.000. Nuoširdžiai dekoja K. L. F.

J. v. ŠIMKUS su žmona Žukleje. "Aš daugiau su žmona nevažiuosiu žuvalti... Ji mane nurungė".

• Dėl atostogų, KNYGŲ KIOSKAS, Priskėlimo P-jos patalpose bus uždarytas sausio 14 ir 21 d.d.

• CARITAS organizacijos p-kė Albina Pjarskaitė yra atvykusi iš Lietuvos ir Sausio 14 d. Priskėlimo P-jos salėje skaitė paskaitą ir parodė vaizduojant apie tautos moralinę ir socialinę padėtį.

• TUKSTANČIUS ŽMONIŲ pamaitina Pranciškonų Kapucinų vadovaujama valgykla St. Francis Table 1322 Queen St. W. Jie ima \$1 - už pietus iš pagalbos reikalingų žmonių. PRISIKĖLIMO P-jos Tarybos labdaros sekcija padėjo dežę bažnyčios prieangyje, į kurią prašo dėti negendanti maistą. Ta dežė ten stovės visą laiką. Atvykstantieji į bažnyčią prašomi atsivežti ir ką nors padėti į tą dežę.

Minimai valgyklai taip pat reikalinga savanorių talka. Daugiau informacijų gausite valgyklos telefonu: 532-4172 arba paskambinus labdaros sekcijos p-kę dr. J. Čuplinskienei tel: 533-7425.

chicago

KALĖDINIS POBŪVIS BALZEKO KULTŪRINIAME MUZIEJUJE

Savo gausiems darbuotojams, rėmėjams ir draugams praeitų metų gruodžio 14 d. Muziejaus vadovybė surengė pobuvį su vaišėmis. Visus, įvairių kartų svečius trumpu žodžiu pasveikino Juozas Katauskas, prie vaišingo baro maloniai aptarnavo Sigita Bersėnaitė-Balzekienė.

Pobūvio invokaciją lietuviškai ir angliškai sukalbėjo kun. A. Saulaitis.

Vadovaujant muz. Juozui Sodačiui ir jam akompanuojant, pagiedota tradicinių kalėdinių giesmių.

Stalai buvo originaliai papuošti Patricijos Bakūnienės, o geras ir puošnias vaišes parėngė Aldona Šoliūnienė su Jolanda Morkaitiene.

Muziejaus svarbą įvertinant, Kalėdų proga buvo įteikta dovanų. Evergreen Banko Clearing skyrius \$1.000 Muziejui ir \$500-Edv. Mankaus vedamam "audio" kambariui. Moterų Gilda įteikė \$4.000 - naujų Muziejaus įrengimų apmokėjimui.

Dovanos buvo su dėkingumu priimtos, dalyvių gausiais plojimais užtvirtintos.

Balzeko Muziejumi domisi ir kitataučiai, ir gerai įvertina atvykstantieji svečiuotis iš Lietuvos.

PAMINĖTA JUOZO TŪBELIO 50-TOJI MIRTIES SUKAKTIS

Nepriklausomos Lietuvos ministerio pirmininko Juozo Tūbelio mirties sukakties minėjimą surengė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Čikagos skyrius praeitų metų gruodžio mėn. 17 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Minėjimą atidarė ir jį pravedė skyriaus p-kė Matilda Marcinkienė.

Apie J. Tūbelio veiklą valstybiniam gyvenime paskaitą skaitė dipl. agronomas Ignas Andrašiūnas.

J. Tūbelis, būdamas labai darbštus, išsismokslinęs agronomas, visais būdais padėjo kilti ir augti Lietuvos žemės ūkiui.

Ilgus metus tvarkęs Lietuvos finansinius reikalus jis, kartu su kitais įkūrė ar sujungė ūkines organizacijas: LIETŪKİ (1923 m.), MAISTO B-vė (1925 m.), pieninių sąjungą-PIENO CENTRĄ (1926 m.). Visos šios bendrovės, kartu su vėliau išaugusiomis cukraus ir lino bendrovėmis, rūpinosi ne tik žemės ūkio produktų supirkimu, bet ir eksportu.

Ne tik valstybininkas, bet ir spaudos darbuotojas, rašė ir rūpinosi lietuvių kalbos grynumu ir tobulinimu. Reiškėsi visuomeniniame gyvenime, pirmininkavo Lietuvos Tautininkų Sąjungai.

Už nuopelnus Lietuvai ir žemės ūkiui, Dotnuvos Žemės ūkio Akademijos studentų tautininkų korporacija Jaunoji Lietuva suteikė jam garbės nario vardą.

Būdamas svarbiose ir garbingose pareigose, išliko kuklus ir nesipuikavo.

Juozo Tūbelio dukrė Marija Kulmanienė atsiuntė prisiminimų pluoštą apie savo tėvą, kuriuos perskaitė p-kė M. Marcinkienė.

Po minėjimo pasivašinta kava ir lengvas užkandžiais.

CHICAGOS "LITUANICA" FUTBOLO PIRMENYBĖS

Futbolininkų komanda "Lituanica" pradėjo žaidimus šalies futbolo pirmenybėse, kurios vyks 9 savaites sekmadieniais Odeum Sports Center patalpose, Villa Park priemiestyje. Vyrų rungtyniaus nuo 1 val. iki 4:30 val. p.p.

Pirmąjį sekmadienį, sausio mėn. 7 d. "Lituanica" komandai pasitaikė vieni iš silpnųjų priešininkai, kuriuos mūšiskiai nugalėjo gana lengvai: 7-1. Buvo žaidžiama prieš graikų "Falcons" komandą.

Pirmoje lygoje, kurioje žaidžia "Lituanica", iš 10 komandų yra tik du klubai, prieš kuriuos "Lituanica" reikės gerokai pasitempti. Šiaip kitos komandos silpnos ar vidutiniškos pajėgumo. Reikia laukti, kad mūšiskiai užims vieną iš pirmaujančių vietų.

Taip pat šiose pirmenybėse toje pačioje vietoje rungtyniaus ir "Lituanicos" jaunių komanda, kuriai priklauso žaidėjai iki 19 m. amžiaus.

Dar yra ieškoma daugiau žaidėjų, kurie galėtų įjungti rungtyniauti. Norintieji - registruojasi pas vadovą Gediminą Bielskų, tel: 422-8376.

Sausio mėn. 7 d. ši komanda neturėjo progos išmėginti savo jėgų, nes numatytas varžovas - "Slovak" futbolininkai nepasirodė, tad taškai pelnyti be žaidimo. (eš.)

"OKTAVA" KONCERTUOS ČIKAGOS LIETUVIAMS

OKTAVA - tai vokalinis instrumentinis ansamblis, kuris šiuo metu vieši Šiaurės Amerikoje ir sausio 27-29 d.d. koncertuos Čikagoje, Jaunimo Centre, didžiojoje salėje.

Šis ansamblis, kuriam vadovauja prityręs muzikas kompozitorius Mindaugas Tamošiūnas, atlieka taip vadinamą estradinę-pramoginę muziką. Šioje srityje jis yra pirmaujantis Lietuvoje, pelnęs pripažinimą tarptautiniuose festivaluose, atlikęs daugelį koncertų užsienyje. Tai, be abejo, patys geriausias vienetas iš mūsų tėvynės šiame žanre bet kada koncertavęs Čikagos lietuviams.

Pats ansamblis yra susikūręs prieš 11 metų. Per tą laiką jis pasirodė ne tik Lietuvoje, o taip pat penkiose Afrikos respublikose, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Kuboje, Anglijoje, Danijoje, Lenkijoje, Suomijoje ir kitur. Gera užsirekomendavo tarptautiniuose festivaluose Kuboje (1984),

Suomijoje (1987), Turkijoje (1988). Dalyvauja ir Palangoje vykstančiame festivalyje "BALTIJOS JAUNYSTĖ", kur visada gražiai pasirodo.

Šio vieneto siela - vadovas Mindaugas Tamošiūnas, kuris jame reiškiąs jau 9 metus. Jis ne tik ansamblui vadovauja, bet taip pat jam kuria populiarias melodijas. OKTAVOS solistai- Žilvinas Bubelis ir Liūtauras Čerpackas, o šokėja - gimnastė Erika Meškauskaitė, kuri pernai yra laimėjusi Lietuvos "Miss Gracijos" titulą. Ansamblio kolektyve yra dar ir kiti 8 asmenys.

Juos visus pamatysime MARGUČIO vedėjo Petro Petručio rengiamame koncerte šio mėnesio pabaigoje. Pirmasis koncertas bus sausio mėn. 27 d. Jaunimo Centre. Jį seks dar du pasirodymai sekančiomis dienomis. OKTAVA ir rengėjai laukia gausaus tautiečių apsilankymo visuose koncertuose. Ešulaitis

sudbury

NAUJA VALDYBA

KLB Sudbury Apylinkės visuotinis susirinkimas buvo sukvietas 1989 m. gruodžio mėn. 17 d., B. J. Stankų namuose. Dalyvavo vietos ir apylinkės lietuviai. Buvo tariamasi bendruomeninės veiklos reikalais ir išrinkta 1990 metams Kanados Lietuvių Bendruomenės Apylinkės valdyba: JUOZAS PAULAITIS, JONAS PETRENAS JUOZAS KRUCAS.

LIETUVĖ - VAISTININKĖ

Lietuvaitė Irena LAPIE-NYTĖ - KIVIKINK, B.Sc. Phm., padedant jos vyrui ir Bernard WITTKE, B.Sc. Phm., (estų tautybės), atidarė didelę vaistinę - Bancroft Centre Pharmacy, 1485 Bancroft Dr. ir Bellevue gt., Sudbury, Ont.

Šalia savininkų, vaistinėje dirba ir Irenos brolis Arnoldas LAPIENIS, B.Sc. Phm. Vaistinė veikia 7 dienas savaitėje, daro nuolaidas vyresnio amžiaus asmenims, veikia nemokamas vaistų pristatymas į namus, kiekvieną ketvirtadienį popietinėmis valandomis veiks nemokamas kraujo spaudimo tikrinimas - Klinika. Ateityje planuojama įsteigti informacijos ir patarimų skyrį sergantiems cukrulinge (diabetu).

Džiugu, kad lietuvaite ir estas, gimę ir augę ir farmacijos mokslo baigę Kanadoje, savo sugebėjimais ir patarnavimais stengiasi geriausiomis sąlygomis padėti kanadiečiams. "The Sudbury Star" praeitų metų gruodžio mėn. 16 d. labai plačiai ir gražiai aprašė Bancroft Centre Farmacy įkūrimą.

Linkime sėkmės. JKručas

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/2% už 90 dienų term. indėlius
9 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
9 1/4% už 1 m. term. indėlius
9 1/2% už 2 m. term. indėlius
9 1/4% už 3 m. term. indėlius
9 1/4% už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 1/4% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10 1/4% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10 1/4% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8 1/4% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 % už taupymo sąskaitą
9 1/4% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6 1/2% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12 1/2%
2 metų 12 1/2%
3 metų 12 1/2%
(fixed rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 74 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 9 1/2%
180-185 d. term. ind. 9 1/4%
1 metų term. indėlius 9 1/4%
2 metų term. indėlius 9 1/2%
3 metų term. indėlius 9 1/2%
1 metų GIC-met. palūk. ... 11 %
2 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/2%
3 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/2%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 9 1/4%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 8 1/4%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 1/2%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/2%
Taupomąją sąskaitą 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 9 1/4%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki... 5 1/4%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 13 %
Sutarties paskolas nuo 13 %
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12 1/4%
2 metų 12 1/2%
3 metų 12 1/2%
Su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ir 3 metų 11 1/2%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias) sąskaitas.

AKTYVAI virš 43 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DAUGINIS DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited, 1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
Dauginis - telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
Patarnavimas - greitas ir tikslus!

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

A t A

ADELĖ BARKAUSKAITĖ-KAZLAUSKIENE

mirė Lietuvoje,

sulaukusi 94 metų amžiaus. Palaidota Gražiškiuose, Vilkaviškio rajone.

Liko nuliūdę vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai Lietuvoje, Kanadoje, brolis Petras bei giminės JAV-ėse.

PETRAS KAZLAUSKAS

● PRIMENAME, kad ši šeštadienį, 2:45 val. p.p. Sesių Namų salėje rašytojas ir "Litertūra ir Menas" laikraščio redaktorius L. JACINEVIČIUS rodys lietuvišką video filmą "Neatmenu Tavo Veido" ir tars žodį. VISI maloniai kviečiami.

R e n g ė j a i

"VAGOS" Leidyklai Lietuvoje skubiai reikalinga geresnė spausdinimo priemonė. Tam tikslui renkamos aukos, kurios bus pervestos atitinkamam būdu jau numatytos modernios mašinos įsigijimui ir pervežimui.

Montrealyje šiam tikslui yra paaukoję po \$1.000 V. Pėteraitis ir B.V.N.; \$25 - J. Zabieliuskas; \$10 - R. Pocauskienė.

Mašinėlė kainuoja apie \$8.000 (JAV).

Galėtume greitai surinkti, iki vasario vidurio, jeigu atsirastų (nekalbant apie organizacijas, kurios yra apkrautos prašymais ir juda lėtai), pavienių asmenų 70, kurie pajėgtų paaukoti po \$100 ir viskas būtų gerai. Arba 140 asmenų

- po \$50, arba 280 po \$25. Arba ir kitaip ir po mažiau, kad tik nedelsiant.

Spausdinimo priemonė svarbi ne tik tai, išsivijoje parašytų veikalų atspausdinimui ir paskleidimui Lietuvoje, bet ir bendrai svarbiai įvykių komunikacijai. P.E.N. Klubas rašytojai ir VAGOS Leidykla patikėjo aukų persiuntimą Birutei Nagienei "NL" adresu 7722 George Str., LASALLE Que., H8P 1C4, Canada.

● AV Parapijos Choro koordinatorių sol. A. Keblys išvyko porai savaitės atostogų į Braziliją.

● GENĖ KUDŽMIENĖ atšventė savo vardines giminių ir draugų tarpe savo namuose.

Ta proga sutapo ir su jos darbo baigimu ir išėjimu į pensiją.

Artimųjų buvo nuoširdžiai pasveikinta ir apdovanota.

● Buv. Lietuvos Operos sol. ELŽBIETA KARDELIENĖ buvo operuota ir gydoma ligoninėje. Sustiprėjusi, sugrįžo į namus, kur toliau

sveiksta. Linkime jai greitai sustiprėti.

● Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS maloniai primena, kad PAVASARIO kasetės pristatymas įvyks sausio mėn. 29 d., po 11 val. pamaldų AV P-jos salėje.

PAVASARIS yra dėkingas montrealiečiams už aukas, kurių dėka ši kasetė yra išleista.

Padėkai išreikšti, visi atsilankiusieji bus pavašinti kavute ir pyragais. Įėjimas laisvas. J.B.

KAUNO "SŪKURYS"

MONTREALYJE

1989 m. gruodžio mėn. pabaigoje Montrealyje buvo apsistoję keturioms dienoms KAUNO pramoginių šokių grupė SŪKURYS, iš 14 asmenų, jų tarpe vadovai - Jūratė ir Česlovas Norvaišos, grupės mecenatas - Majus Veliauskas ir Kauno Kultūros Rūmų direktorius Raimondas Kulbis.

SŪKURIO šokėjai, norėdami atsidėkoti savo svetinėjams šeiminiams už globą gruodžio 29 d., Šv. Kazimiero P-jos salėje suorganizuotą jiems prieglaudą ir visiems šeiminiams už vaisingumą ir globą.

Renginių Komiteto vadovu buvo įteikta gėlių ir po suvenyrą, Juozas Piečaitis visų vardu padėkojo už tokią gražią staigmeną - koncertą ir palinkėjo SŪKURIUI geriausios sėkmės, keliaujant po lietuviškas kolonijas ir laimėti daug pirmųjų vietų, dalyvaujant Kanados ir JAV pramoginių šokių varžybose.

Pramoginių šokių "Sūkurys" šokėjai ir palydovai Montrealyje repetitijos metu 1989. Vadovai - Birutė ir Česlovas Norvaišai.

šių šokių susidėjo iš iki 40 skirtingų judesių ir jų junginių.

Po programos visi buvo pavašinti kava ir saldumynais, kuriuos suorganizavo Š. Kazimiero Parapijos moterys, vadovaujamos J. Danienės.

SŪKURIO vadovai J.Č. Norvaišos nuoširdžiai padėkojo Petriui Adamoniui už suorganizuotą jiems prieglaudą ir visiems šeiminiams už vaisingumą ir globą.

Renginių Komiteto vadovu buvo įteikta gėlių ir po suvenyrą, Juozas Piečaitis visų vardu padėkojo už tokią gražią staigmeną - koncertą ir palinkėjo SŪKURIUI geriausios sėkmės, keliaujant po lietuviškas kolonijas ir laimėti daug pirmųjų vietų, dalyvaujant Kanados ir JAV pramoginių šokių varžybose.

J.P.

NAUJIEJI METAI

Naujųjų 1990-ųjų metų sutikimą organizavo, ir ši kartą, Lietuvos Karaliaus MINDAUGO Šaulių Kuopa

AV Parapijos salėje. Ją išpuošė dideliu laikrodžiu, balionais ir gėlėmis. Grojo Jono Šulmistro paruošta "Compact Disc" muzika. Šalto bufeto gausius valgius paruošė J. ir St. Rimeikai.

Vakarą atidarė, pasveikino atvykusius (jų susirinko daugiau kaip 60) ir pakvietė užmiršti visas buusias metų bėdas L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopos p-kas Augustinas Mylė. Jis priminė, kad 1989-tieji metai įvykiais Lietuvoje buvo nepaprastai ypatingi ir kvietė pasiruošti dar svarbesniems įvykiams 1990-taisiais.

Visi sustoję ratu ir susiėmę rankomis, išlydėjo su atsisveikinimo daina senuosius metus. Juos vaizdavo Senutė iškeliavo pro duris...

Išmušus vidurnaktį, įžengė Mergaitė, nešina žiežirbomis, pradedant naujuosius metus.

Sugiedotas Lietuvos Himnas.

Rengėjų vardu Augustinas Mylė pasveikino visus su naujaisiais 1990-taisiais metais.

Visiems pasisveikinus, vyko ir toliau šokiai, valės, loterija, šiltoje, draugiškoje ir malonioje nuotakoje. A.M.

YPATINGA SAVAITĖ IR MONTREALYJE

Gavus žinią apie M. Gorbachio'o ir jo palydovų atsilankymą į Lietuvą, perkabėti, kad neatsiskirtų nuo Sovietų Sąjungos, Montrealyje lietuvių, solidarizuojant su tauta Tėvynėje, taip pat susiorganizavo atžymėti šią istorinę įvyki.

Prasidėjo CBC TV ekipos atsilankymu į AV P-jos salę ir bažnyčią sausio mėn. 11 d. vakare, kur buvo prarasti pasikalbėjimai su Montrealio A-kės pirminku Arūnu Staškevičiumi. Pasiinformuota buvo ir su keliais kitais, anksčiau atvykusiais tautiečiais. Kiekviena nauja žinia jaudino visus montrealiečius.

hamilton

● A.a. VALTERIO ZYNSKIO atminimui žmona Stefanija paaukojo \$1.000. Taip pat ji pati įsirašė į KLF narses su \$1.000- įnašu.

Nuoširdžiai dėkojame.

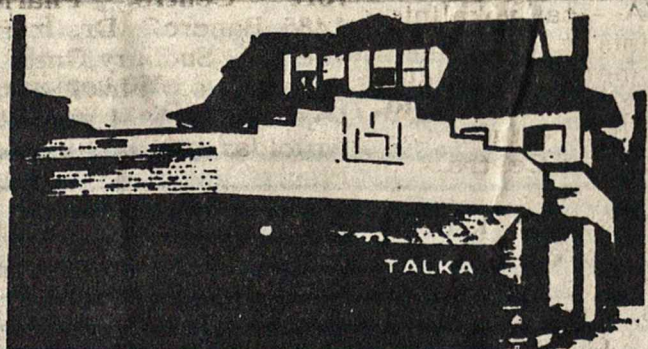
K.L.F.

● JADVYGA IR PRANAS GABRĖNAI įsirašė į KL Fondo narius, įnešdami \$ 1.000. Sveikiname ir dėkojame.

K.L.F.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS

"TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 5.5%
santaukas 7.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 7%
90 dienų indėlius 10%
1 m. term. indėlius 11%
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.5%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 8.5%
RRSP ir RRRIF 1 m. 11%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15.5%
neklint. turto oask. 1 m. 12.75%
neklint. turto pask. 3 m. 14%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-80e AVENUE, LaSalle

365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle

365-7146

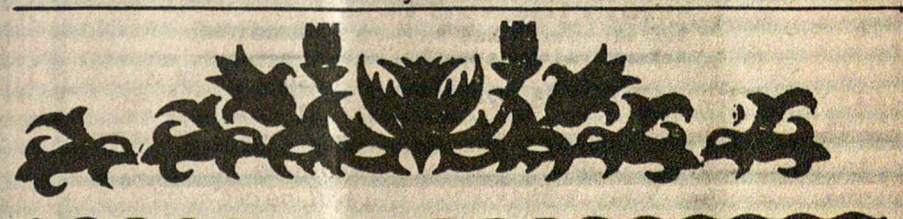
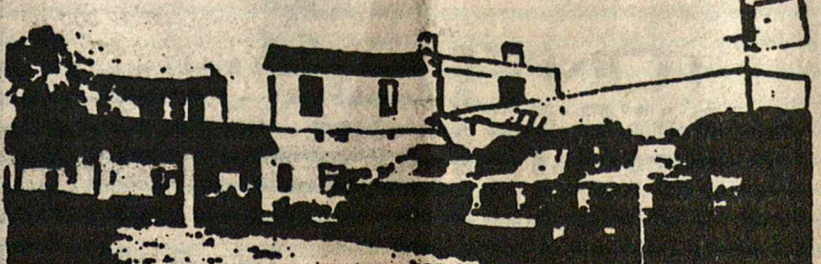
2965 ALLARD, Ville Emard

766-2667

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogdengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI:

● MATUSEVIČIENĖ (BENDŽIŪTĖ) MONIKA, 83 m., trumpai sirgusi, mirė ligoninėje.

Liko 2 dukterys su šeimomis, taip pat daug giminių Lietuvoje.

Palaidota iš Šv. Kazimiero Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

Užuojauta artimiesiems.

GRAŽUS MŪSŲ LITUANISTINĖS MOKYKLOS KALĖDINIS PASIRODYMAS

1989 m. gruodžio mėn. 17 d., Aušros Vartų P-jos salėje Montrealio Lituanistinė Mokykla atliko kalėdinę programą. Prisirinko didelis būrys moksleivių giminių, artimųjų ir šiaip svečių.

Puošni, mokinių kalėdinė eglaitė linksmai atrodė, apkalšta daugumoje mokinių rankomis pagamintomis puošmenomis. Vyresnieji mokiniai sukūrė iš karto kalėdinę nuotaiką, atėję prie eglaitės su uždegtomis žvakutėmis rankose ir sugiedoję stebėtinai darniai (à capella) 4 kalėdines giesmes, o jaunesnieji – taip pat gražiai ištardami žodžius ir su entuziazmu, atliko dar du kalėdinius kūrinius.

Sekė vaidinimas KALĖDOS MIŠKE. Jame dalyvavo visi mokiniai ir mokinukai. Darniai kalbėjo ir pavieniu, ir choriniu būdu, aprenkti skoningais atitinkamais kostiumais.

Kuomet atvyko ir Kalėdų Senelis, prisipažinęs, kad iš Lietuvos, vaikai buvo jo pakalbinti ir apdovanoti. Bendrai visi sušoko tradicinį ratelį "Garnys, garnys". Prie šio ratelio dainavimo prisidėjo ir dalis žiūrovų.

Atsigaivinimui – Tėvų Komitetas buvo paruošęs mažiems ir dideliems užkąsti ir atsigerti.

Visi esame dėkingi mūsų rūpestingiesiems mokytojams ir mokytojomis, tėvams ir mieliems moksleiviams už tokią malonią kalėdinę popietę. Nemažas būrys, reikia tikėtis, būsi-

mųjų mokinukų, po programos dar bėginėjo ir linksminosi salėje.

Mokyklos vedėja ir mokytoja Joana Adamonytė padėjo visiems programos dalyviams ir svečiams. Mokytojai: dr. Remigijus Satkauskas, Irena Satkauskienė, Silvija Staškevičienė, Lilija Gedvila, Andreja Celteriūtė ir Seselė Paulė.

● Montrealio Lietuvių Auksinio Amžiaus Klubas RŪTA kviečia visus Klubu narius į metinį narių susirinkimą, kuris vyks Seselių Namuose 1990 m. sausio mėn. 31 d., 1 val. p.p.

LITO AKCIJOS

Prašome atkreipti dėmesį, kad nuo sausio 4 dienos, 1990 metų, LITO nariai galės pirkti LITO specialias akcijas (Permanent Shares). Akcijų kaina bus \$10.00. Nariai galės pirkti ne daugiau kaip 100 ir nemažiau kaip 10 akcijų.

Už akcijas bus mokamos palūkanos, nustatytos LITO narių metinio susirinkimo metu. Pirkėjai galės nusirasyti pirktų akcijų vertę nuo pajamų, provincinės taksos mokesčiams. Akcijos gali būti idėtos į RRSP ir nusirasytos nuo federalinių ir provincinių taksų mokesčio. Akcijų skaičius limituotas ir akcijos bus parduotos pagal užsisakytą eilę. Smulkesnės informacijos galima gauti LITE, Tel.: 766-8189.

VEDĖJAS

Montrealio moksleiviai Kalėdų Eglutės programoje 1989 m.

Vaidintojai: Andrius Dragūnas, Jūra Landry, Justinas Bulota, Nykolas Bulka, Ina Rudinskaitė, Maika Drešerytė, Emilija Dragūnaitė, Marius Bulota, Andrius Gorytė, Juozukas Piečaitis.

Vyresnieji giesmininkai: Andrius Vasiliauskas, Melanie LaMothe, Andrius Ramsay, Danutė Bulkaitė, Venta Rutkauskaitė, Jennifer Baltuonytė, Antanas Rutkauskas.

Abi nuotr. J. Piečaitis

PARŪPINAME
Japonų firmų VIDEO
MAGNETOFONUS (VCR)
ir VIDEO FILMAVIMO
KAMERAS, tinkamas
naudoti Lietuvoje. Turime
pavyzdžių. Galima
atsiimti ir Toronte.
ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

● ELENA BERNOTIENĖ
paukoko \$100 Lietuvos
CARITAS organizacijai.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H6P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pent Vieu, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos,
radijo, magnetofonus, beviolius telefonus gausite
papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,
5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa,
National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two kassete radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera : \$1499.-

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5 TEL: 366-5484

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Saugojimas vasaros laikui (Storage)
• Taisau ir remodeluoju
• Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6 Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURNAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-4408

LITAS

MONTREALIŲ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Séve, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus 11 %	Taupymo - special. 6 %
Term. indėlius:	Taupymo - su gyv. dr. 5 1/2 %
1 metų 10 %	Taupymo - kasdienines 5 1/2 %
180 d. - 364 d. 9 3/4 %	Einamos sąsk. 4 1/2 %
120 d. - 179 d. 9 1/2 %	RRIF - RRSP - term. 11 1/2 %
60 d. - 119 d. 9 1/4 %	RRIF - RRSP - taup. 6 1/2 %
30 d. - 59 d. 9 %	

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 12% Asmenines - nuo 13%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Séve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč. 9:00 - 3:00	10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00	3:00 - 7:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tu leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, Liudą Stankevičią, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.

Les Peintures Perez Painting

RESIDENTIAL - COMERCIAL - INDUSTRIAL
STUCCO & WALL PAPER

D. Perez
President

Tel.: 365-6444

2422 MENARD - LASALLE
P. QUE H8N 1J5

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

LASALLE AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Vérendrye

Member

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Qué., H3G 1L5

Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Qué., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430